

Облъклото на римляните

презъ езическо време до покръстването имъ отъ
Константинъ Велики.

Римското облъкло по своите основни форми съ нищо не се отличавало отъ гръцкото. Строгия отначало и почтенъ животъ на римскиятъ матрони (майки на фамилията), както и простия битъ и самоуважение у римлянина, наложили една сдържаностъ, сериозностъ и внушителностъ при обличането.

Римляните съ потомци на Етруските, които още отъ незапомнено време били въ близко сношениесъ гърците, отъ които възприели дори и религиозните вървания. Римлянката, както и гъркинката, оградена отъ своята многообразна челядъ, сама предъела и тъчала вълната или памука, а можеше работѣли на полето, почти тъй, както нашите селяни.

Още отъ най-старо време жените възприели йонийския хитонъ подъ името **туника**.

Правѣли я най-напредъ отъ вълна, впоследствие — отъ памукъ, а при големите римски завоевания почнали да донасятъ чуждеземни изящни тъкани отъ финни вълни и блестяща коприна.

Туниката се правѣла много дълга и широка, което изисквало повече платъ, който тръбвало да се съшиват. Това съшиване изхвърлило петелките и на раменната страна, та туниката взела видъ на роба. Тогава шева се превърнала въ занаятъ. Така: *необходимостта да биде римлянката загъната въ повече платъ я направила изобретателка на шева*. Все пакъ, облъклото си останало отъ четвъртити некроени платове. Често пакъ върху туниката обличали друга по-къса туника, а по нѣкога и трета, безъ ръжавна наддавка. Тогава полата изглеждала на етажи. Горната туника се назвала **щола** и се правѣла понѣкога съ ресни. Когато се носѣла щола, долната дълга туника се препасвала въ ханшовете съ връвя и се наричала **кастула**. Като връхна дреха носили палиомъ (Фиг. 25), съ пурпурни краища. Той имъ служилъ и за покривало на главата. Този палиомъ въ последствие се замѣнилъ отъ щаолата, а уможеше се превърнала въ **тога**.

Щолата обикновено се правѣла много дълга и всѣкога препасана съ пояса, ала предната ѝ пола се изтегляла изподъ този поясъ и падала надъ туниката въ красиви гънки.

Туниките на малките момичета били бѣли, на робите били също бѣли и къси до колѣното. Робите като връхна дреха носили късо наметало отъ четвъртите платъ.